

GES/SBVC/REG.EXAM/NOV.2023

SUBJECT: MICRO-ECONOMIC-I

DATE: 02/11/2023

TIME: 7:30 a.m. to 10:30 a.m.

SEMESTER-I

CLASS: FYBA

MARKS: 100

NOTE:

1. All questions are compulsory. सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत.
2. Each question carries 20 marks. प्रत्येक प्रश्नाला २० गुण आहेत.
3. Draw neat diagram and use graph paper wherever necessary. व्यवस्थित आकृती काढा आणि जेथे आवश्यक असेल तेथे आलेख कागद वापरा.
4. Use of simple calculator is allowed. साध्या कॅल्क्युलेटरच्या वापरास परवानगी आहे.

Q.1. Attempt ANY TWO of the following.

पुढीलपैकी कोणतीही दोन प्रश्न सोडवा.

(20)

A. What is micro-economics? Explain its scope.

अ. सूक्ष्म-अर्थशास्त्र म्हणजे काय? त्याची व्याप्ती समजावून सांगा.

B. Discuss on basic economic problems of economic efficiency.

ब. मूलभूत आर्थिक अडचणींवर चर्चा करा.

C. Draw a graph for $Y = 10 + 2X$

क. $Y = 10 + 2X$ साठी आलेख काढा

Q.2. Attempt ANY TWO of the following.

पुढीलपैकी कोणतीही दोन प्रश्न सोडवा.

(20)

A. Explain the principle of "People Respond to Incentives".

अ. "लोक प्रोत्साहनांना प्रतिसाद देतात" या तत्वाचे स्पष्टीकरण द्या.

B. Examine the principle of needs of government for the improvement of market outputs.

ब. बाजारातील उत्पादन सुधारण्यासाठी सरकारच्या गरजांच्या तत्वाचे परीक्षण करा.

C. Discuss on the country's standard of living depends on its ability to produce.

क. देशाचं जीवनमान तिच्या उत्पादन करण्याची क्षमतेवर अवलंबून आहे.

Q.3. Attempt ANY TWO of the following.

पुढीलपैकी कोणतीही दोन प्रश्न सोडवा.

(20)

A. Explain the degrees of price elasticity of demand.

अ. मागणीच्या किंमतीची लवचिकता यांचे अंश समजावून सांगा.

B. Explain the changes in Equilibrium Price.

ब. समतोल किमतीतील बदल समजावून सांगा.

C. Explain the various determinants of demand.

क. मागणीचे विविध निर्धारक स्पष्ट करा.

Q.4. Attempt ANY TWO of the following.

पुढीलपैकी कोणतीही दोन प्रश्न/ पर्याय सोडवा.

(20)

A. What are the properties of indifference curves?

अ. उदासीनता वक्रांचे गुणधर्म काय आहेत?

B. Discuss the conditions of Consumer's Equilibrium.

ब. ग्राहकांच्या समतोलतेच्या परिस्थितीबद्दल चर्चा करा.

C. Explain the concept of Consumer's Surplus.

क. ग्राहकांच्या अधिशेषची संकल्पना समजावून सांगा.

Q.5. Write a note on ANY TWO of the following.

खालीलपैकी दोन वर टीपा लिहा.

(20)

A. Important functions of price in the market.

B. Trade-off between inflation and unemployment.

C. Demand curve

D. Budget line

अ. बाजारातील किंमतीची महत्त्वपूर्ण कार्ये.

ब. महागाई आणि बेरोजगारी दरम्यान व्यापार.

क. मागणी वक्र

ड. बजेट/अंदाजपत्रक रेषा.

GES/SBVC/ Exam – October 2023

Sub : Foundation Course-I

Semi – I
F. Y. B. A.
Paper - II

Marks : 75

Date : 4/11/23

Time : 7.30 to 10.00 a

Q. 1) A) Fill in the Blanks (any Eight)

8

- i) Caste is System.
 - a) Closed
 - b) Open
 - c) General
 - d) Special
- ii) Agricultural occupation is in society.
 - a) Urban
 - b) Rural
 - c) Tribal
 - d) Modern
- iii) was the president of Indian Constitution.
 - a) Dr. Rajendra Prasad
 - b) Pandit Nehru
 - c) Mahatma Gandhi
 - d) Vallabhai Patel
- iv) Industrial is main Occupation in Society.
 - a) Rural Society
 - b) Urban Society
 - c) Tribal Society
 - d) Agrarian Society
- v) In Society is large amount of social Disparity.
 - a) Indian
 - b) American
 - c) China
 - d) Bhutan
- vi) 60% youth is Nation.
 - a) China
 - b) India
 - c) Nepal
 - d) Germany
- vii) Voting is the duties in Indian Citizen.
 - a) Fundamental
 - b) General
 - c) Simple
 - d) Complexive
- viii) is the main Architecture of Indian constitution.
 - a) Dr. Babasaheb Ambedkar
 - b) Pandit Nehru
 - c) Dr. Rajendra Prasad
 - d) Vallabhai Patel
- ix) Democracy is the largest in the world
 - a) American
 - b) Indian
 - c) China
 - d) Russian
- x) Class is System
 - a) Open
 - b) Closed
 - c) General
 - d) Rigid

- B) Write True or False (Any Seven) 7
- i) Caste is open system
 - ii) Gender Inequality in India
 - iii) Agricultural profession is depend on Industrialisation
 - iv) Indira Gandhi is the President of India
 - v) There is no unemployment in India
 - vi) Globalisation is the process of Backwardness
 - vii) Corruption is the major part of our politics.
 - viii) Education is the Fundamental Right of every man.
 - ix) 'Misal Pav' is the main food Mumbai.
 - x) Science is the accumulation of Systematic knowledge.

Q. 2) A) Explain the Various Problem of Women 15
OR

B) Explain in detail the social stratification in Indian Society. 15

Q. 3) A) Explain the various causes of communalism.

OR

B) Explain the causes & effects of conflicts arising of regionalism

Q. 4) A) Explain the Fundamental Duties of Indians. 15
OR

B) Explain the meaning of preamble of Indian Consitution 15

Q. 5) A) Explain the 73rd & 74th amendment in Indian constitution. 15

OR

B) Note short note (Any three) 15

- 1) Gender Inequality
- 2) Domestic Violence
- 3) Unity in diversity
- 4) Basic feature of Indian Constitution
- 5) Spiritual Blindness

GES/SBVC/ Exam – October 2023

Sub : Foundation Course-I

Semi - I

F. Y. B. A.

Paper - II

मार्क्स : 75

Date : 4/11/23

Time : 7:30

- प्रश्न 1) अ) खालील रिक्त जागा भरा. (कोणतेही आठ) 8
- 1) जात ही एक व्यवस्था आहे.
अ) बंदिस्त ब) मुक्त
क) साधारण ड) विशेष
- 2) शेती व्यवसाय हा या समाजात आहे.
अ) शहरी ब) ग्रामीण
क) आदिवासी ड) आधुनिक
- 3) हे भारतीय घटना समीतीचे अध्यक्ष होते.
अ) डॉ. राजेंद्र प्रसाद ब) पंडित नेहरू
क) महात्मा गांधी ड) बल्लभभाऊ पटेल
- 4) उद्योग हा समाजाचा प्रमुख व्यवसाय आहे.
अ) ग्रामीण ब) शहरी
क) आदिवासी ड) कृषी
- 5) या देशाच्या समाजात सामाजिक विषमता जास्त आहे.
अ) भारतीय ब) अमेरिकन
क) चायना ड) भूतान
- 6) 60% तरुण या देशात आहे.
अ) चीन ब) भारत
क) नेपाळ ड) जर्मनी
- 7) मतदान हे भारतीय नागरिकांचे कर्तव्य आहे.
अ) मुलभूत ब) साधारण
क) साधे ड) गुंतागुंतीचे
- 8) हे भारतीय घटनेचे शिल्पकार आहेत.
अ) डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर ब) पंडित नेहरू
क) डॉ. राजेंद्र प्रसाद ड) वल्लभभाई पटेल
- 9) या देशाची जगामध्ये सगळ्यात मोठी लोकशाही आहे.
अ) अमेरिका ब) भारत
क) चिन ड) रशिया

10) वर्ग ही एक व्यवस्था आहे.

अ) मुक्त

ब) बंदिस्त

क) साधारण

ड) ताठर

ब) खालील विधाने चूक की बरोबर ते लिहा. (कोणतेही सात)

7

1. जाल ही मुक्त व्यवस्था आहे
2. भारतात लैंगिक विषमता आहे.
3. कृषी व्यवसाय हा उद्योगावर अवलंबून आहे.
4. इंदिरा गांधी या भारताच्या राष्ट्रपती आहेत.
5. भारतामध्ये बेरोजगारी नाही.
6. जागतिकीकरण ही मागासलेपणाची प्रक्रिया आहे.
7. भ्रष्टाचार
8. शिक्षण हा प्रत्येक व्यक्तीचा मूलभूत अधिकार आहे.
9. 'मिसळपाव' हे मुंबईचे प्रमुख अन्न आहे.
10. सुव्यवस्थीत ज्ञानाचा संचय म्हणजे विज्ञान होय.

- प्रश्न 2) अ) स्त्रियांच्या विविध सामाजिक समस्यांचे विश्लेषण करा. 15
किंवा
ब) भारतीय समाजातील सामाजिक स्तरीकरणाचे स्पष्टीकरण करा. 15
- प्रश्न 3) अ) जातीवादाचे विविध कारणे स्पष्ट करा. 15
किंवा
ब) प्रादेशिक वादातून निर्माण होणाऱ्या संघर्षाची कारणे आणि परिणाम स्पष्ट करा. 15
- प्रश्न 4) अ) भारतीय नागरिकांची मूलभूत कर्तव्ये स्पष्ट करा. 15
किंवा
ब) भारतीय संविधानाच्या प्रस्तावनेचा अर्थ. 15
- प्रश्न 5) अ) भारतीय संविधानातील 73वी आणि 74वी घटनात्मक बदलाचे स्पष्टीकरण करा. 15
किंवा
ब) टिपा लिहा (कोणतेही तीन) 15
- 1) लैंगिक विषमता
 - 2) घरगुती हिंसाचार
 - 3) विविधतेमध्ये एकता
 - 4) भारतीय संविधानाची मूलभूत वैशिष्ट्ये
 - 5) धार्मिक अंधश्रद्धा

Note:

1. All questions are compulsory.
2. Figures to the right indicate marks.

Q.1. Write short notes on any four of the following in about 100 words each. 20

1. Importance of English as a global language.
2. Effective communication in English.
3. Criteria for effective written communication.
4. Benefits of listening skills for professionals.
5. Difference between formal and informal spoken English.
6. Varieties of English.

Q.2. Read the following passage and answer the questions given below. 20

Regardless of the culture, home is where the spirit of a people is palpable. In India, the home is almost sacrosanct, a reflection of one's innermost person. On the earthen surfaces in their native country and on the concrete doorsteps of homes in their adopted nations, Indian women carry out the ancient tradition of rangoli, decorating the threshold with turmeric, indigo, lentils and other natural substances. These designs provide a vibrant welcome mat to even the most modest dwelling.

The exact origins of rangoli are unknown, but art historians assume that the tradition began as a form of thanksgiving. To the people of India, the floor is synonymous with the earth, a mother figure that supports all life. To adorn the floor of the house is to honour the house and the earth as a special place. The art form has an added dimension, teaching children that beauty in the home is something that can be created easily and does not require material possessions.

While rangoli designs vary from region to region and family to family, they follow prescriptive patterns, often a series of dots or dashes aligned in the shapes of plants, animals, gods and goddesses or geometric forms. Although thin sticks wound with clothe are sometimes used, the basic tool for rangoli is the hand. The artist begins by placing her materials in small containers with wide brims. After selecting a freshly swept spot on the floor or doorsteps, she creates her designs spontaneously. She pinches a bit of powder between her forefinger and thumb slowly over the forefinger, which acts like a miniature shovel, and then drops off the powder carefully to make a swirling arabesque. The materials may also be sieved through a clenched fist, using fingertips to trace filigreed patterns. Lentils, grains. Pebbles and flowers are added for texture and colour. The designs glow in sunlight and coruscate in reflected moonlight.

Whether in everyday routine or a celebratory ritual, rangoli turns a common floor into momentary poetry. Its fugacious nature, whereby the designs are swept away with a grass broom at day's end (if they have not been trampled beforehand), emphasizes the process of creation. Once the beautiful pictures are swept away, only their spectres linger in the minds of the creators.

Questions:

1. What according to the author, is the reason behind the origin of the rangoli? 1
2. What are the substances used for drawing a rangoli? 1
3. What is the concept of beauty as expressed in the passage? 3
4. What is the main tool used for drawing rangolis? 1
5. Do you agree that rangolis add beauty to our lives? Yes/No. Give reasons for your answer. 3
6. Find single words used in the passage for the following phrases: 3
 - a. sacred, holi
 - b. delicate and intricate design
 - c. one which fades quickly
7. Why does the author compare rangoli with poetry? 3
8. Something that is 'prescriptive' (para 3) is _____. 2
 - a. suited to one's purpose
 - b. characterized by careful evaluation
 - c. based on customs and usages
9. They follow prescriptive patterns. (Rewrite using the passive voice.) 1
10. The tradition began as a form of thanksgiving. (Rewrite using the Simple present form of the verb.) 1
11. Give a suitable title to the passage. 1

Q.3. Attempt any 4 of the following:

20

1. Write a conversation between three friends on 'Organ Donation'.
2. Draft a speech to introduce the chief guest on the occasion of Teacher's Day celebration.
3. As the NSS group leader, draft a Vote of Thanks speech on the last day of the NSS camp of your college.
4. You are standing for the Class Representative post of your class. Draft a speech introducing yourself to your class.
5. Mr. Ketan Mehta has been invited as chief guest on World Environment Day by the Nature Club of your college. On the occasion, draft his speech on celebrating festivals in an eco-friendly manner.

Q.4. A. Write an application along with Biodata in response to the following advertisement.

"Wanted a Receptionist for a doctor's clinic. The candidate must have good computer knowledge. Preference will be given to candidates with good command over English and some relevant work experience. Write to Vedant Sinha's Clinic, Charkop, Kandivali, West." 8

Q.4.B. You have lost your mark sheet of FYJC and needs it to submit to the college for your 12th admission. Write a letter to the principal of your college requesting to issue a duplicate marksheet.

Q.4.C. Attempt any one email.

5

a. You have been offered the position of Company Secretary in a reputed company. Draft an email stating that you wish to accept their job offer.

b. Manisha Jadhav has changed her residence from Borivali to Kalyan. Draft her email resigning from the current job as Clerk in an office situated at Malad.

GES/SBVC/EXAM/NOV-2023

SEMESTER: I

SUBJECT: PAPER I – POLITICAL SCIENCE

CLASS: FYBA

DATE: 08/11/23

TIME: 07:30AM-10:30AM

MARKS: 100

Q.1. Answer the following questions (Any Two)

[20 Marks]

1. Describe the Nature and Objective of the Indian Constitution with reference to the Preamble of India.
2. What were the main functions of the Constituent Assembly?
3. Explain in details the salient feature of Indian Constitution.

Q.2. Answer the following questions (Any Two)

[20 Marks]

1. Describe Right to Equality in details.
2. Explain Article 19 to 22 in details.
3. Explain the importance of DPSP and its classification.

Q.3. Answer the following questions (Any Two)

[20 Marks]

1. Describe the composition, qualification, tenure and official of Lok Sabha.
2. What are the powers of supreme court?
3. Comment on Judicial Activism in India.

Q.4. Answer the following questions (Any Two)

[20 Marks]

1. Describe the Legislative, Executive and Judicial power of President.
2. Explain the role and Power of Prime Minister of India.
3. Describe the salient feature of 74th Constitutional Amendment.

Q.5. Answer the following questions (Any Two)

[20 Marks]

1. Explain Constitutional remedies
2. Comment on protection of arrest and detention.
3. Critically examine Judicial Review.
4. Describe the salient feature of 73rd Constitutional Amendment.

GES/SBVC/EXAM/NOV-2023

SUBJECT: PAPER I – POLITICAL SCIENCE

DATE: 28/11/23

TIME: 07:30AM-10:30AM

SEMESTER: I

CLASS: FYBA

MARKS: 100

प्र.१. खालील प्रश्नांची उत्तरे द्या (कोणतेही दोन)

[२० गुण]

1. भारताच्या प्रास्ताविकेच्या संदर्भात भारतीय संविधानाचे स्वरूप आणि उद्दिष्टांचे वर्णन करा.
2. संविधान सभेची मुख्य कार्ये कोणती होती?
3. भारतीय राज्यघटनेचे ठळक वैशिष्ट्य तपशीलवार सांगा.

Q.2. खालील प्रश्नांची उत्तरे द्या (कोणतेही दोन)

[२० गुण]

1. समानतेच्या अधिकाराचे तपशीलवार वर्णन करा.
2. कलम 19 ते 22 तपशीलवार स्पष्ट करा.
3. DPSP चे महत्त्व आणि त्याचे वर्गीकरण स्पष्ट करा.

Q.3. खालील प्रश्नांची उत्तरे द्या (कोणतेही दोन)

[२० गुण]

1. लोकसभेची रचना, पात्रता, कार्यकाळ आणि अधिकारी यांचे वर्णन करा.
2. सर्वोच्च न्यायालयाचे अधिकार काय आहेत?
3. भारतातील न्यायिक सक्रियतेवर टिप्पणी.

Q.4. खालील प्रश्नांची उत्तरे द्या (कोणतेही दोन)

[२० गुण]

1. राष्ट्रपतींच्या विधायी, कार्यकारी आणि न्यायिक शक्तीचे वर्णन करा.
2. भारताच्या पंतप्रधानांची भूमिका आणि शक्ती स्पष्ट करा.
3. 74 व्या घटनादुरुस्तीच्या ठळक वैशिष्ट्याचे वर्णन करा.

Q.5. खालील प्रश्नांची उत्तरे द्या (कोणतेही दोन)

[२० गुण]

1. घटनात्मक उपाय स्पष्ट करा
2. अटक आणि अटकेच्या संरक्षणावर टिप्पणी.
3. न्यायिक पुनरावलोकनाचे गंभीरपणे परीक्षण करा.
4. 73व्या घटनादुरुस्तीच्या ठळक वैशिष्ट्याचे वर्णन करा.

GES/SBVC/EXAM/2023
SUB- Human Geography
DATE- 11/2023

SEM- 1
CLASS- FYBA
MARKS -100

Q.1 Answer the following question. (Any 2) (20)

- 1) Explain the Nature & scope of Human Geography.
- 2) Describe the different branches of Human Geography
- 3) Explain the different approaches of Human Geography.

Q.2 Answer the following question. (Any 2) (20)

- 1) Explain the Demographic Transition Model.
- 2) Explain the Trends & Pattern of world population change.
- 3) Describe the population density and its distribution.

Q.3 Answer the following question. (Any 2) (20)

- 1) Describe the functional classification of urban settlement.
- 2) Describe the site & Situation of settlement.
- 3) Explain the difference between Rural & Urban settlements..

Q.4 Answer the following question. (Any 2) (20)

- 1) Explain the issues of legal & illegal international migration.
- 2) Explain the causes & effects of Migration.
- 3) Explain the different types of Migration.

Q.5 Answer the following question. (Any 2) (20)

- 1) Construct a Dot map with the help of data.

Place	Thane	Raigad	Ratnagiri	Palghar	Sindhudurg
Population	58,65,078	2,634,200	1,351,346	29,90,116	1,181,015

- 2) construct a Graphical scale with the help of data.

RF=1:5, 00,000

- 3) Construct a Age-Sex (population) pyramid.

Age Groups	Male (%)	Female (%)
0-14	24	21
15-29	20	18
30-44	14	13
45-59	09	08
Above 60	05	04

प्र.१ खालील प्रश्नाचे उत्तर द्या. (कोणताही 2) (20)

- 1) मानवी भूगोलाचे स्वरूप आणि व्याप्ती स्पष्ट करा.
- 2) मानवी भूगोलाच्या विविध शाखांचे वर्णन करा
- 3) मानवी भूगोलाचे विविध दृष्टिकोन स्पष्ट करा.

Q.2 खालील प्रश्नाचे उत्तर द्या. (कोणताही 2) (20)

- 1) लोकसंख्याशास्त्रीय संक्रमण मॉडेल स्पष्ट करा.
- 2) जागतिक लोकसंख्या बदलाचे ट्रेंड आणि पॅटर्न स्पष्ट करा.
- 3) लोकसंख्येची घनता आणि त्याचे वितरण यांचे वर्णन करा.

Q.3 खालील प्रश्नाचे उत्तर द्या. (कोणताही 2) (20)

- 1) नागरी वस्तीच्या कार्यात्मक वर्गीकरणाचे वर्णन करा
- 2) वस्तीच्या जागा आणि परिस्थितीचे वर्णन करा.
- 3) ग्रामीण आणि शहरी वस्त्यांमधील फरक स्पष्ट करा..

Q.4 खालील प्रश्नाचे उत्तर द्या. (कोणताही 2) (20)

- 1) कायदेशीर आणि बेकायदेशीर आंतरराष्ट्रीय स्थलांतराचे मुद्दे स्पष्ट करा.
- 2) स्थलांतराची कारणे आणि परिणाम स्पष्ट करा.
- 3) स्थलांतराचे विविध प्रकार स्पष्ट करा.

Q.5 खालील प्रश्नाचे उत्तर द्या. (कोणताही 2) (20)

- 1) माहिती च्या मदतीने बिंदू नकाशा तयार करा

ठिकाण	ठाणे	रायगड	रत्नागिरी	पालघर	सिंधुदुर्ग
लोकसंख्या	58,65,078	2,634,200	1,351,346	29,90,116	1,181,015

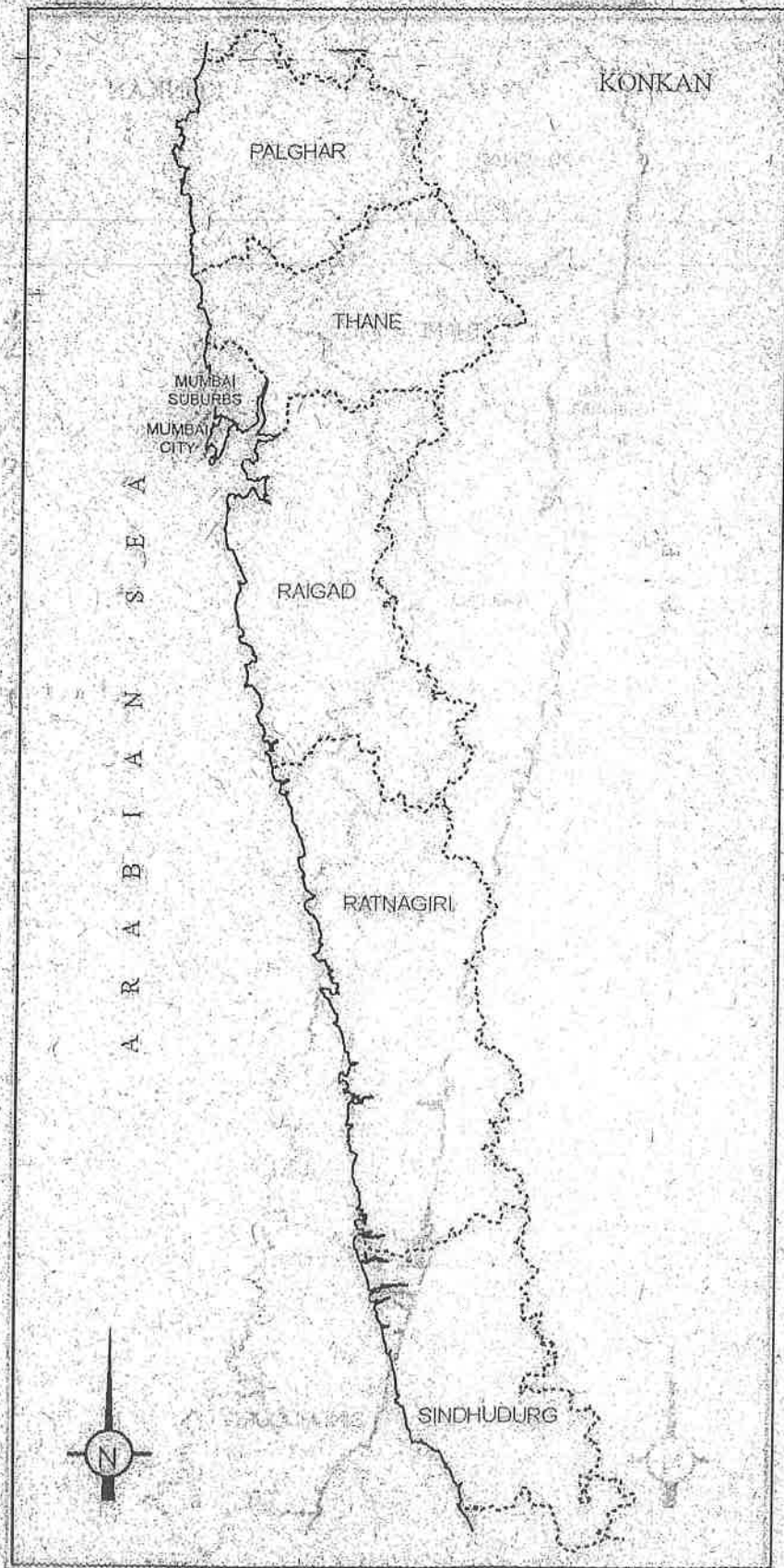
२) माहिती च्या मदतीने प्रमण पट्टी (ग्राफिकल स्केल) तयार करा.

RF=1:5,00,000

3) वय-लिंग पिरॅमिड तयार करा.

वयोगट	पुरुष (%)	महिला (%)
0-14	24	21
15-29	20	18
30-44	14	13
45-59	09	08
Above 60	05	04

Q.5 - 1

GES/SBVC/EXAM/REG/NOV-2023

SEMESTER-I

SUBJECT: SOCIOLOGY-I

CLASS: F.Y.B.A

DATE: 08/11/2023

TIME: 7:30 am- 10:30 am

MARKS: 100

NOTE: Question number 1 is compulsory.

Attempt any FIVE questions from Question number 2 to 9.

Q.1. Explain the following concepts- (Any Five) 25

- a. Sociological Imagination
- b. Sociology
- c. Marriage
- d. Family
- e. Society
- f. Naurism
- g. Socialization
- h. Gender Socialization

Q.2. Discuss on the emergence of Sociology as a discipline and its relevance today. 15

Q.3. Elaborate on structure and functions of family. 15

Q.4. Discuss the changing pattern of society with reference to Industrial and Post-Industrial society. 15

Q.5. Discuss in detail the various agencies of Socialization. 15

Q.6. Highlight the various career prospects in Sociology. 15

Q.7. State the meaning of Religion and highlight the functions of religion. 15

Q.8. State the meaning of culture and elaborate on various characteristics of culture. 15

Q.9. Examine Charles Horton Cooley's theory of Looking -Glass Self. 15

GES/SBVC/EXAM/REG/NOV-2023

SUBJECT: Psychology-I

DATE: ~~08/11/2023~~

29/11/2023

TIME: 07:30 a.m. to 10:30 a.m.

SEMESTER- I

CLASS: F.Y.B.A

MARKS: 100

Note: -

1. All Questions are compulsory.
2. Each question carries 20 marks.

- Q1. Attempt any two questions out of three. (20 marks)**
- a) Summarize any 5 modern perspectives in Psychology.
 - b) Explain the four goals of scientific research and the steps to perform them.
 - c) Explain any 3 research tools to study in Psychology.
- Q2. Attempt any two questions out of three. (20 marks)**
- a) Explain the structure of a neuron.
 - b) Give an overview of the nervous system.
 - c) Write a note on Endocrine Glands.
- Q3. Attempt any two questions out of three. (20 marks)**
- a) Explain Pavlov's experiment with dogs and the key elements of classical conditioning.
 - b) Explain the schedules of reinforcement with examples.
 - c) Explain Tolman's Latent Learning and Kohler's Insight Learning
- Q4. Attempt any two questions out of three. (20 marks)**
- a) Define Memory, its 3 processes and explain the different models of memory.
 - b) Describe the process of Sensory Memory.
 - c) Describe short term memory and differentiate it from working memory.
- Q5. Attempt any two questions out of four. (20 marks)**
- a) Explain the ethical guidelines while doing research and why are animals used in research?
 - b) Write in brief about the structure of the Hindbrain and its functions.
 - c) Explain Observational Learning and its elements.
 - d) Differentiate between recall and recognition.

GES/SBVC/EXAM/REG/NOV-2023

SUBJECT: Psychology-III

DATE: ~~08/11/2023~~

29/11/2023

TIME: 07:30 a.m. to 10:30 a.m.

SEMESTER- III

CLASS: S.Y.B.A

MARKS: 100

टीप:-

१. सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत.

२. प्रत्येक प्रश्नाला २० गुण आहेत.

Q१. खालील प्रश्नांपैकी दोन प्रश्नांची उत्तरे लिहा.

(२० marks)

अ) मानसशास्त्रातील कोणत्याही ५ आधुनिक दृष्टीकोनांचा सारांश द्या.

ब) वैज्ञानिक संशोधनाची चार उद्दिष्टे आणि ती पूर्ण करण्यासाठीच्या पायऱ्या स्पष्ट करा.

क) मानसशास्त्राचा अभ्यास करण्यासाठी कोणतीही ३ संशोधन साधने स्पष्ट करा.

Q२. खालील प्रश्नांपैकी दोन प्रश्नांची उत्तरे लिहा.

(२० marks)

अ) न्यूरॉनची रचना स्पष्ट करा.

ब) मज्जासंस्थेचे विहंगावलोकन द्या.

क) अंतःस्रावी ग्रंथींवर एक टीप लिहा.

Q३. खालील प्रश्नांपैकी दोन प्रश्नांची उत्तरे लिहा.

(२० marks)

अ) कुत्र्यांसह पावलोव्हाचा प्रयोग आणि क्लासिकल कंडिशनिंगचे (अभिजात अभिसंधान) मुख्य घटक स्पष्ट करा.

ब) मजबुतीकरणेचे वेळापत्रक उदाहरणांसह स्पष्ट करा.

क) टोलमनचे अव्यक्त शिक्षण आणि कोहलरचे अंतर्दृष्टी शिक्षण स्पष्ट करा.

Q४. खालील प्रश्नांपैकी दोन प्रश्नांची उत्तरे लिहा.

(२० marks)

अ) मेमरी, त्याच्या ३ प्रक्रिया परिभाषित करा आणि मेमरीचे विविध मॉडेल स्पष्ट करा.

ब) संवेदी स्मृतीच्या प्रक्रियेचे वर्णन करा.

क) अल्पकालीन स्मरणशक्तीचे वर्णन करा आणि ते कार्यरत मेमरीपेक्षा वेगळे करा.

Q५. खालील प्रश्नांपैकी दोन प्रश्नांची उत्तरे लिहा.

(२० marks)

अ) संशोधन करताना नैतिक मार्गदर्शक तत्त्वे स्पष्ट करा आणि संशोधनात प्राण्यांचा वापर का केला जातो?

ब) हिंडब्रेनची रचना आणि त्याची कार्ये याबद्दल थोडक्यात लिहा.

क) निरीक्षणात्मक शिक्षण आणि त्यातील घटक स्पष्ट करा.

ड) स्मरण आणि ओळख यात फरक करा.

सूचना : १) सभी प्रश्न अनिवार्य है।

प्रश्न १) निम्नलिखित अवतारों की संदर्भ सहित व्याख्या कीजिए !

(२०)

क) जाति धर्म या संप्रदाय का नहीं भेद व्यवधान यहां सबका स्वागत सबका आदर सबका सम सम्मान यहां राम रहीम बुद्ध ईसा का सुलभ एक सा ध्यान यहां भिन्न-भिन्न भव संस्कृतियों के गुण गौरव का ज्ञान यहां अथवा

मुझेतोड़ लेना वनमाली उस पथ पर देना तुम फेक मातृभूमि पर शीश चढ़ाने जीस पथ पर जावे वीर अनेक ।

ख) बेचारे अन्न के दाने को तरस कर मर गए, अब उनकी मिट्टी की यह दुर्दशा ! बेचारी की गति कैसी होगी ।

अथवा

अरे राम ! बिल्ली तो मरगई मां जी बिल्ली की हत्या बहू से हो गई यह तो बुरा हुआ।

प्रश्न २) निम्नलिखित प्रश्नों के उत्तर लिखिए

(३०)

क) भर देते हो कविता का संदेश अपने शब्दों में लिखिए ।

अथवा

सब जीवन बीता जाता है, कविता के मूल स्वर पर प्रकाश डालिये ।

ख) ठेस कहानी का सारांश अपने शब्दों में लिखिए

अथवा

महादान कहानी का सारांश अपने शब्दों में लिखिए ।

प्रश्न ३) निम्नलिखित विषयों पर टिप्पणियां लिखिए

(१०)

क) भारत माता का मंदिर कविता का भाव सौंदर्य!

अथवा

यह मंदिर का दीप इस कविता में स्त्री की आंतरिक पीड़ा ।

ख) महादान कहानी के सेठ परसादीलाल टल्ली मल का चरित्र चित्रण ।

अथवा

प्रलय की रात्रि कहानी का साधुराम ।

प्रश्न ४) निम्नलिखित प्रश्नों के उत्तर एक वाक्य में लिखिए

(१०)

- 1) भारत माता के हम सब कौन हैं?
- 2) जयशंकर प्रसाद जी का जन्म कब हुआ था?
- 3) अनामिका यह किसकी रचना है?
- 4) बापू के अनुसार सदैव किसकी विजय होती है?
- 5) मंदिर में अकेला कौन है?

- 6) मनोवृत्ति कहानी के रचनाकार का नाम लिखिए?
- 7) नंदन के मित्र का क्या नाम है?
- 8) कबरी कौन थी?
- 9) सिरचन क्या बनाता था?
- 10) परसादी लाल की कोठी पर कौन सा काम होता है?

प्रश्न ५) निम्नलिखित विषयों पर पत्र का प्रारूप तैयार कीजिए

(१०)

मित्र को नौकरी मिलने पर बधाई पत्र ।

अथवा

बहन की शादी के लिए अवकाश प्राप्त करने हेतु प्रार्थना पत्र ।

प्रश्न ६) अ) निम्नलिखित प्रश्न सूचना के अनुसार लिखिए ।

(१०)

क) वाक्य शुद्ध करके पुनः लिखिए ।

- 1)भाई साहब का पत्र रोज आती थी।
- 2)लोग स्वदेश भक्ति का चर्चा करते हैं ।

ख) निम्नलिखित वाक्य में से संज्ञा शब्द पहचानिए ।

- 1)राम घर गया ।
- 2)कमल स्कूल जाती है ।

ग) निम्नलिखित वाक्य में से सर्वनाम शब्द पहचानिए ।

- 1)हम बाजार जाते हैं ।
- 2)वह गाना गाती है ।

घ) निम्नलिखित वाक्य में से विशेषण शब्द पहचानिए ।

- 1)घोड़ा तेज दौड़ता है ।
- 2)सीमा बड़ी होनहार लड़की है ।

च) निम्नलिखित वाक्य में से क्रिया शब्द पहचानिए ।

- 1)रीमा गाना गा रही है ।
- 2) बच्चे खेल रहे हैं ।

प्रश्न ६) आ निम्नलिखित परिच्छेद का शुद्ध हिंदी में अनुवाद कीजिये ।

(१०)

Famous king Shah Jahan built a palace in memory of his beloved wife Mumtaz. It took twenty years to build the palace. Twenty thousand workers were working daily. Thirty crores of rupees were spent for construction. The palace is so beautifully constructed that people from all over the world visit it. It is one of the seven wonders of the world.

गोखले शैक्षणिक संस्थेचे भाऊसाहेब वर्तक पदवी महाविद्यालय (बोरीवली पश्चिम)

प्रथम वर्ष कला

विषय-मराठी (अनिवार्य)

वेळ : 3 तास

प्रथम सत्रांत परीक्षा

नोव्हेंबर 2023

गुण : १००

सूचना : सर्व प्रश्न सोडवणे आवश्यक आहेत.

दिनांक: 3/11/2023

उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.

प्रश्न क्र.(१) हरीने (harry) हसावं, यासाठी राष्ट्रीय प्राणीसंग्रहालयात केलेल्या विविध प्रयत्नांचे वर्णन तुमच्या

शब्दांत करा.

(२०)

किंवा

'घुसमट' या कथेतून माय लेकीच्या होणाऱ्या घुसमटीचे वर्णन करा.

प्रश्न क्र.(२) योगीराज वाघमारे यांच्या 'रोहित' या कथेच्या आधारे सोयराने आपल्या मुलासाठी घेतलेले कष्ट तुमच्या

शब्दांत लिहा.

(२०)

किंवा

'ग्रीव्ह हिम अ चान्स' या कथेच्या शीर्षकाची समर्पकता कथेच्या आधारे स्पष्ट करा.

प्रश्न क्र.(३) पुढीलपैकी कोणत्याही दोन टीपा लिहा.

(१०)

१) पकूमावशीची माया.

२) काका आणि मांजरीचं नातं.

३) व्हॉटसेप, फेसबूकचा वापर आणि आयडेंटिटी चोरीचा खेळ.

४) 'चुराडा' कथंतील सारंगीची स्वप्ने.

प्रश्न क्र.(४) खाली दिलेला मुद्रितशोधनाच्या खुणांचा तक्ता पूर्ण करा. (कोणताही एक)

(०५)

अ)

खूण	खुणेचा अर्थ
	काना दया. कंस टाका. पूर्णविराम टाका. विसर्ग दया. प्रश्नचिन्ह दया.

ब)

खूण	खुणेचा अर्थ लिहा-
=	
;	
~	
Bold	
,	

प्रश्न क्र.(५) खाली दिलेला लघु उतारा उत्तरपत्रिकेत जसाच्या तसा लिहून त्याचे मुद्रित शोधन करा. (कोणत्याही एक) (०५)

१) वृत्तपत्र आकाशवाणी आणि दूरदर्शन ही लोकमानसापर्यंत पोहचणारी प्रभावी आहेत माध्यमे आकृषावाणी आणि आणि साठण दूरदर्शन ही माध्यमे प्रभावी असली, तरी होणाऱ्या त्यावारे प्रसारणाचे स्वरूप तात्कालिक असते. त पुन्हा ऐकता किंवा पाहता येत नाही.

किंवा

२) नाटक हा लेखक दिग्दर्शक, कलाकार तंत्रज्ञ यांच्या साहाय्याने रंगभूमीवर सादर होणारा आणि त्याचप्रमाणे नाट्यगृहात समहाने सादर होणारा एकत्रितरीत्या आस्वाद घेता येईल असा कलाप्रकार आहे नाटक हे जीवनाचे चित्र असते.

प्रश्न क्र.(५) खालीलपैकी कोणत्याही एका विषयावर वर्तमानपत्रासाठी वृत्त (बातमी) तयार करा. (१०)

१) दिवाळीच्या सुट्टीत महाविद्यालयीन विद्यार्थ्यांनी "साक्षरता अभियान" राबविले या विषयावर वृत्तलेख तयार करा.

किंवा

२) 'अवकाळी पावसामुळे शेतकऱ्यांचे नुकसान झाले आहे. या विषयावर वृत्त तयार करा.

प्रश्न क्र. (६) खालीलपैकी कोणत्याही एका विषयावर वृत्तांत लेखन करा (१०)

१) तुमच्या महाविद्यालयात साजरा झालेल्या 'जागतिक' 'मराठी भाषा दिनाचा' वृत्तांत लिहा

किंवा

२) तुमच्या महाविद्यालयात झालेल्या स्नेहसंमेलनाचा वृत्तांत लिहा

प्रश्न क्र. (७) खालीलपैकी कोणत्याही एका विषयावर अर्जलेखन करा. (१०)

१) शिक्षक पदाच्या नोकरीसाठी महाविद्यालयात अर्ज करा.

किंवा

२) काही महत्वाच्या कामानिमित्ताने महाविद्यालयातून त्वकर घरी जाण्यासाठी, तुमच्या महाविद्यालयाच्या प्राचार्यांची परवानगी मागणारा विनंती अर्ज तयार करा.

प्रश्न क्र. ८) खालीलपैकी कोणत्याही एका इंग्रजी उताऱ्याचे मराठीत भाषांतर करा. (१०)

१) If we wish to be healthy, then we must take care about our diet. So, we should eat all the dishes made at home. We must not avoid eating things merely because we don't like them. Sprouted pulses and leafy vegetables should be included often in our diet. We should also have yogurt and buttermilk occasionally. Newspapers and TV frequently advertise Cold drink, they also advertise many food products- We are tempted to buy them. They are tasty, their wrappers are attractive. But that does not mean that they are also good for health.

किंवा

२) The name Taj Mahal means "Crown of Palaces". The Taj Mahal is made of white marble. It was built by Mughal emperor Shah Jahan in memory of his wife Mumtaz Mahal. It was constructed on the banks of the river Yamuna in Agra. Around 20,000 people worked day and night for 22 years to complete the beautiful Taj Mahal. The Taj Mahal also changes colours. It is pinkish in the morning, milky white in the evening and golden when the moon shines.